

Sygn. akt IV U 1774/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Rafał Łatanik

Protokolant: Oliwia Derda

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018 roku w Częstochowie

sprawy K. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 8 listopada 2017 roku Nr (...) -2014

zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia ubezpieczonemu kapitału początkowego według wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 95,40%.

Sygn. akt IV U 1774/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 listopada 2017 roku numer (...) -2014 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu ustalił ubezpieczonemu K. C. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1992 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 89,66%. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto 27 lat, 4 miesiące i 19 dni okresów składkowych.

W odwołaniu wniesionym do Sądu ubezpieczony K. C. zakwestionował powyższą decyzję wskazując, iż w wyliczeniu jego kapitału początkowego dokonano pomyłek zarówno rachunkowych jak i merytorycznych polegających na pominięciu w wyliczeniu jego wynagrodzeń za lata 1985-1987 zasiłków chorobowych. Jego zdaniem sporne wynagrodzenia wynieść powinny w 1985 roku kwotę 200.277 złotych, a nie 189.896 złotych, a wskaźnik tego wynagrodzenia do rocznego wynagrodzenia za ten rok 83,43%, w 1986 roku – 340.259 złotych, a nie 222.347 złotych, a wskaźnik 117,68%, a w 1987 roku – 361.909 złotych, a nie 327.292 złote, a wskaźnik 103,34%.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. C. urodził się (...). Od dnia 1 października 2017 roku ubezpieczony uprawniony jest do pobierania emerytury.

Decyzją z dnia 18 sierpnia 2014 roku organ rentowy ustalił ubezpieczonemu kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku w wysokości 97.657,34 złotych. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1975 roku do 31 grudnia 1984 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 56,06%. Do ustalenia wysokości świadczenia przyjęto 26 lat, 1 miesiąc i 7 dni okresów składkowych (nie uwzględniono okresu od 10 sierpnia 1971 roku do 28 lutego 1982 roku oraz od 1 maja 1984 roku do 22 stycznia 1985 roku).

W związku z przedłożeniem zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu ze (...) w C. z wykazem zarobków za lata 1987-1998 organ rentowy decyzją z dnia 29 września 2014 roku przeliczył ubezpieczonemu kapitał początkowy przy uwzględnieniu skorygowanego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 76,84%. Do jego wyliczenia przyjęto wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1992 roku. Tak wyliczony kapitał początkowy wyniósł na dzień 1 stycznia 1999 roku kwotę 115.637,61 złotych.

W dniu 6 października 2014 roku K. C. załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z Zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. z wykazem zarobków za lata 1984-1985 oraz kserokopie kartotek zarobkowych z okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. za lata 1985-1987. Załączył nadto umowę o pracę z (...) Przedsiębiorstwem (...) w K. na okres od 10 sierpnia 1971 roku do 9 sierpnia 1972 roku.

W oparciu o powyższe decyzją z dnia 9 stycznia 2015 roku skorygowano ubezpieczonemu kapitał początkowy przyjmując do jego wyliczenia 26 lat, 9 miesięcy i 29 dni okresów składkowych (w związku z uwzględnieniem okresu od 1 maja 1984 roku do 22 stycznia 1985 roku) oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 89,01%. Do jego wyliczenia przyjęto wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1992 roku w wysokości:

- 244.825 złotych w 1983 roku, co stanowi 140,95% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 122.027 złotych w 1984 roku, co stanowi 60,39% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 179.393 złotych w 1985 roku, co stanowi 74,73% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 216.289 złotych w 1986 roku, co stanowi 74,80% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 327.292 złotych w 1987 roku, co stanowi 93,46% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 611.818 złotych w 1988 roku, co stanowi 96,03% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 2.308.300 złotych w 1989 roku, co stanowi 93,04% stosunku podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;

- 11.093.380 złotych w 1990 roku, co stanowi 89,78% stosunku podstaw wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok;
- 18.159.920 złotych w 1991 roku, co stanowi 85,50% stosunku podstaw wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok oraz
- 28.687.200 złotych w 1992 roku, co stanowi 81,45% stosunku podstaw wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za ten rok.

Decyzją z dnia 8 listopada 2017 roku organ rentowy ponownie skorygował kapitał początkowy ubezpieczonego przyjmując do jego wyliczenia 27 lat, 4 miesiące i 19 dni (w związku z doliczeniem okresu od 10 sierpnia 1971 roku do 28 lutego 1972 roku) oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 89,66% (w związku ze skorygowaniem wysokości wynagrodzeń za lata 1985, tj. w wysokości 189.876 złotych oraz w 1985 roku w wysokości 222.347 złotych).

W (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. ubezpieczony zatrudniony był w okresie od 25 stycznia 1985 roku do 28 lutego 1987 roku na stanowisku instruktora praktycznej nauki zawodu. Na zwolnieniach lekarskich przebywał w następujących okresach, tj.:

- od 29 października 1985 roku do 17 listopada 1985 roku;
- od 23 sierpnia 1986 roku do 29 sierpnia 1986 roku;
- od 8 września 1986 roku do 31 stycznia 1987 roku oraz
- od 2 lutego 1987 roku do 28 lutego 1987 roku.

(vide: akta rentowe, akta osobowo – płacowe ubezpieczonego z (...) Przedsiębiorstwa (...) w K.)

Najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonego wyliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu 1983-1992, przy uwzględnieniu zasiłków chorobowych z okresu jego zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...), wyniósł 95,40%.

(vide: opinia biegłej księgowej k. 22-31)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3).

Jak natomiast stanowi art. 116 ust. 5 ustawy do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

W myśl § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W niniejszej sprawie sporna jest wysokość wynagrodzeń ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w K. w okresie od 25 stycznia 1985 roku do 28 lutego 1987 roku, a w konsekwencji wysokość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przyjętego do wyliczenia kapitału początkowego.

Organ rentowy do wyliczenia spornych wynagrodzeń przyjął dane zawarte w kartotekach, bez odrębnego doliczenia kwot zasiłków chorobowych. Zdaniem Zakładu nie można wykluczyć, iż kwoty zasiłków chorobowych zostały wliczone do łącznego wynagrodzenia wskazanego na kartach zarobkowych.

W ocenie Sądu analiza kartotek zarobkowych nie daje podstaw do przyjęcia, iż wskazane w tych dokumentach kwoty uwzględniają także kwoty wypłaconych ubezpieczonemu zasiłków chorobowych. Żadna z rubryk oznaczonych numerami od 10 do 17 nie wskazuje na kwotę zasiłku chorobowego. Również suma wynikających z tych kartotek kwot, przy uwzględnieniu wynikającej ze świadectwa pracy stawki godzinowej w wysokości 100 zł/godz., premii, dodatku brygadzistowskiego

w wysokości 3.000 złotych oraz dodatku stażowego w wysokości 10% dodatku za staż pracy, wyklucza przyjęcie, iż do wynagrodzenia ubezpieczonego doliczone zostały kwoty zasiłków chorobowych. W związku z powyższym Sąd dopuścił dowód

z opinii biegłej księgowej celem wyliczenia wysokości spornych zasiłków.

Biegła do wyliczenia spornych zasiłków przyjęła przeciętne wynagrodzenia miesięczne wypłacone pracownikowi za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku. Z uwagi, iż prawo do zasiłku K. C. powstało w październiku 1985 roku, do wyliczenia jego podstawy przyjęto wynagrodzenia za okres od 1 lipca 1985 roku, tj. w łącznej wysokości 53.660,33 złotych (17.375 złotych – wynagrodzenia za lipiec + 1.436,33 złotych – 1/3 premii kwartalnej + 18.145 złotych – wynagrodzenie za sierpień + 16.704 złotych – wynagrodzenie za wrzesień). Wynagrodzenie stanowiące podstawę zasiłku chorobowego wyniosło kwotę 17.886,78 złotych (53.660,33 / 3 miesiące),

a dzienna stawka zasiłku ustalona została na kwotę 596,22 złotych (17.886,78 złotych / 30 dni). W oparciu o powyższe zasiłek chorobowych za okres od 29 października 1985 roku do 17 listopada 1985 roku wyniósł:

- **894,33 złotych** za okres od 29 października 1985 roku do 31 październik 1985 roku (3 dni x 298,11 złotych - za pierwsze 3 dni zwolnienia zasiłek chorobowy wynosił 50% podstawy wymiaru);
- **10.135,74 złotych** za okres od 1 do 17 listopada 1985 roku (17 dni x 596,22 złotych).

Z uwagi, iż prawo do kolejnego zasiłku chorobowego powstało w sierpniu 1986 roku, do wyliczenia jego podstawy przyjęto wynagrodzenia od maja do lipca 1986 roku

w łącznej wysokości 80.757 złotych (27.032 złotych – wynagrodzenie za maj + 26.775 złotych – wynagrodzenie za czerwiec + 26.950 złotych – wynagrodzenie za lipiec). Wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego wynosi 26.919 złotych (80.757 złotych / 3 miesiące), a dzienna stawka zasiłku wyliczona została na kwotę 897,30 złotych (26.919 / 30 dni). W oparciu o powyższe zasiłek chorobowy za okres od 23 sierpnia 1986 roku do 29 sierpnia 1986 roku oraz od 8 września 1986 roku do 28 lutego 1987 roku wyniósł:

- **1.345,95 złotych** za okres od 23 do 25 sierpnia 1986 roku (3 dni x 448,65 złotych - za pierwsze 3 dni zwolnienia zasiłek chorobowy wynosił 50% podstawy wymiaru);

- **3.589,20 złotych** za okres od 26 do 29 sierpnia 1986 roku (4 dni x 897,30 złotych);
- **1.345,95 złotych** za okres od 8 do 10 września 1986 roku (3 x 448,65 złotych - za pierwsze 3 dni zwolnienia zasiłek chorobowy wynosił 50% podstawy wymiaru);
- **17.946 złotych** za okres od 11 do 30 września 1986 roku (20 dni x 897,30 złotych);
- **27.816,30 złotych** za okres od 1 do 31 października 1986 roku (31 dni x 897,30 złotych);
- **26.919 złotych** za okres od 1 do 30 listopada 1986 roku (30 dni x 897,30 złotych);
- **27.816,30 złotych** za okres od 1 do 31 grudnia 1986 roku (31 dni x 897,30 złotych);
- **27.816,30 złotych** za okres od 1 do 31 stycznia 1987 roku (31 dni x 897,30 złotych);
- **24.227,10 złotych** za okres od 2 do 28 lutego 1987 roku (27 dni x 897,30 złotych).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1983 roku do 31 grudnia 1992 roku w wysokości:

- 244.825 złotych w 1983 roku;
- 122.027 złotych w 1984 roku;
- **203.404,07 złotych** w 1985 roku;
- **329.125,70 złotych** w 1986 roku;
- **379.335,40 złotych** w 1987 roku;
- 611.818 złotych w 1988 roku;
- 2.308.300 złotych w 1989 roku;
- 11.093.380 złotych w 1990 roku;
- 18.159.920 złotych w 1991 roku oraz
- 28.687.200 złotych w 1992 roku

wyniósł **95,40%** i okazał się korzystniejszy od dotychczas wyliczonego.

Żadnych zastrzeżeń do wyliczenia biegłej nie zgłosił ani organ rentowy ani ubezpieczony.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.